

† IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei

Lumină din cer la Ierusalim

† IRINEU

ARHIEPISCOP AL ALBA IULIEI

LUMINĂ DIN CER
LA IERUSALEM

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei
Lumină din cer la Ierusalim / Irineu, Arhiepiscop al
Alba Iuliei - Alba Iulia: Reîntregirea, 2013
ISBN 978-606-509-240-2
264-941.6:281.95

Editura *Reîntregirea*
Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei
Str. Mihai Viteazul, Nr. 16, Alba Iulia
Tel: 0258/811690 (secretariat)
0258/818188, int. 118 (editură)
Comenzi carte:
0258/810373 sau pe www.reintregirea.ro

† IRINEY
ARHIEPISCOP AL ALBA IULIEI

LUMINĂ DIN CER
LA IERUSALEM

Ediția a doua

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2013

CUVÂNT ÎNAINTE

Bunul Dumnezeu m-a învrednicit să călătoresc de multe ori pe urmele pământești ale Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Adeseori am poposit la Betleem, la Nazaret, pe Tabor, la Capernaum și pe Muntele Ferișilor. Acolo am savurat mireasma cerească a Evangheliei și am auzit graiul pietrelor care ne vorbesc cu maximă elocvență despre Răscumpărătorul omenirii. De asemenea, aveam o nemărginită bucurie să umblu prin cetatea veche a Ierusalimului, să parcurg în meditație și rugăciune Drumul Crucii de la Pretoriu până la Golgota. Adeseori urcam pe Muntele Sionului, la foișorul Cinei de taină, petreceam în grădina Ghetsimani și mergeam pe Muntele Măslinilor, de unde Iisus S-a înălțat la cer ca să ne pregătească un sălaș fericit în casa Tatălui Său și al nostru.

Însă, mai mult decât toate, mă fascina și mă atrăgea ca un magnet Sfântul Mormânt, unde puneam fruntea și mâinile pe lespedea de marmură ce-l acoperă și deasupra căruia atârnav 43 de candelă ținute aprinse tot timpul. Dacă ai trăi o mie de ani, n-ai uita niciodată ziua, ora, clipa trecătoare în care ai vizitat Mormântul Dumnezeului făcut Om și înviat a treia zi din morți. Aici înveți cum să mori pentru a învia și a trăi apoi ca fiu al învierii. Aici se arată anual Lumina Sfântă, care coboară din cer în cadrul unei slujbe ai cărei celebranți principali sunt creștinii ortodocși. Aceștia și pelerinii credincioși socotesc acest eveniment drept una dintre cele mai mari minuni ale creștinismului.

Eu însumi am avut bucuria ca, la Paștile anului 1990, să privesc lumina plină de har, care se revarsă din Mormântul cel de viață purtător. Cine n-a gustat emoția acelei zile pline de lumină nu poate, în niciun chip, crede desăvârșit că tot ceea ce am văzut este adevărat. M-am învrednicit, într-adevăr, de o descoperire cerească și am avut o experiență care îmbrățișează în ea căință, implorare

și teamă, respect, bucurie și mulțumire din partea tuturor. Această experiență este în consonanță cu Misterul pascal comemorat, cu Sfintele Paști, când prăznuim omorârea morții și zdrobirea iadului.

Este minunat să ții în mână Lumina Sfântă, o flacără care la început nu mistuie, pentru că este acea lumină transcendentă, lumină imaterială, necreată și dumnezeiască, așa cum scriu despre ea Sfinții Părinți în operele lor. Este minunat să vezi cum, cât ai clipi din ochi, focul strălucitor ca soarele trece din mână în mână, și Biserica Învierii, până acum în semiîntuneric, este într-o clipă o li-cărire și apoi o vâlvătaie. Lumina Învierii, acea lumină care se revarsă, de două milenii, din Mormântul strălucitor este una și aceeași cu însăși Lumina lumii, cu Hristos Mântuitorul și cu harul plin de lumină. Da, aceasta este energia harică necreată și luminoasă care-l transformă pe isihast, care face din sfinți „hristoși” în Hristos, care ne îndumnezeiește și face să locuiască înăuntrul nostru, într-un mod netrupesc, Hristos, Cel Care a locuit tru-pește în Născătoarea de Dumnezeu.

Ca martor ocular, m-am ostenit să scriu despre miracolul Luminii Sfinte pentru a face părtași și pe alții la dulceața descoperirii iubitoare a lui Dumnezeu în sânul Bisericii Ortodoxe care, pe drept cuvânt, este numită „cerul pe pământ”. Ceea ce am văzut cu ochii și am pipăit cu mâinile mele, aceasta am mărturisit (cf. I In. 1, 1).

Sper că citirea acestei cărți va aprinde în sufletele creștinilor evlavioși flacăra iubirii entuziaste pentru Hristos, Dumnezeul nostru, Care ne cercetează cu foc din cer ca oarecând pe Moise (Ieș. 3, 2) și pe Ilie (III Regi 18, 36-38). Să nu uităm, dragi cititori, că noblețea de creștini ortodocși ne obligă să viețuim ca „fii ai luminii” (Efes. 5, 8)!

† IRINEU

Arhiepiscop al Alba Iuliei

I.

LUMINĂ DIN CER LA IERUSALIM

Ne este cunoscută tuturor slujba din dimineața Învierii, când, în biserica învăluită de întuneric și tăcere, preotul aprinde lumânarea din candela altarului, iar după aceea apare în ușile împărătești și, ca o trâmbiță de înger, adresează creștinilor o solemnă și emoționantă chemare, zicând: „Veniți de luați lumină!”. În acest moment, credincioșii își întind lumânările dinainte pregătite și iau lumină din lumina altarului și, la rândul lor, o dau mai departe, din om în om, celor care nu ajung până la preot, astfel încât întreaga biserică se umple de lumină și de bucurie. Lumina aceasta vine de la Sfânta Masă, din altarul care, până cu o clipă înainte, fusese mormântul în care a fost îngropat Domnul și care acum e locul din care lumi-

nează Domnul înviat, locul din care „lumina lui Hristos luminează tuturor”.

Această slujbă pascală provine de la ceremonia care are loc în fiecare an, de Sfințele Paști, în Biserica Învierii din Ierusalim. Acolo se coboară în chip suprafiresc Lumina Sfântă din cer. Această arătare suprafirească este, pentru lumea ortodoxă, punctul central al comemorării biruinței lui Hristos asupra morții. Această minune, care cutremură sufletele creștinilor și de care nu se poate îndoi nimeni, este o dovadă palpabilă a faptului că Biserica noastră deține și mărturisește adevărul nealterat al Mântuitorului Hristos. Ortodoxia, în cadrul căreia se petrece acest fenomen supranatural, este creștinismul apostolic dreptmăritor, capabil să ofere oamenilor garanția vieții veșnice. În fața acestei realități copleșitoare se pleacă atât cei credincioși, cât și cei necredincioși, cu convingerea că este vorba de manifestarea Dumnezeirii, bineștiind că „Dumnezeu este lumină” (I In. 1, 5). De aceea, pe Muntele Sinai, Tatăl ceresc S-a coborât în văpaie de foc, iar pe Muntele Ta-

bor, Fiul lui Dumnezeu Și-a arătat lumina fulgerătoare a divinității Sale.

Pentru noi, creștinii, este un privilegiu să ne împărtășim din Lumina Sfântă a Învierii care se pogoară din cer, reprezentând minunea prin care Dumnezeu Cel necuprins ni Se dezvăluie încă într-o unică și fascinantă strălucire. Prin această minune se fortifică certitudinea noastră despre existența vieții care continuă dincolo de barierele mormântului, unde ne așteaptă Hristos, „Lumina lumii” (In. 8, 12). Lumina Sfântă este un dar care coboară de la Părintele luminilor (cf. Ic. 1, 17) și o experiență pe care nu poate să ne-o ofere vreo influență sau pricepere omenească. Ea provine din tărâmul veșniciei, unde domnește Lumina cea neînserată, și ne ajută să privim viața în perspectiva veșniciei. Suntem convinși de aceasta, fiindcă, prin Învierea Sa, Hristos Domnul ne-a trecut pe noi „din moarte la viață și de pe pământ la cer”.

Ceremonia Focului Sfânt sau slujba Sfintei Lumini are loc în fiecare an, în Sâmbăta Mare, după miezul zilei. Pentru acest moment, se îndreaptă spre Ierusalim zeci de

mii de pelerini din întreaga lume. De la sediul Patriarhiei, se pornește într-o procesiune grandioasă spre Bazilica Sfântului Mormânt, în simfonia armonioasă a clopotelor și a toacelor de argint, împletită cu glasurile frumoase ale slujitorilor, încât întreg văzduhul este numai sunet și cântare. În față merg patru dragomani greci cu toiege metalice în mâini și îmbrăcați în costume speciale de epocă. Apoi urmează doi diaconi care poartă pe brațe Sfânta Cruce, în care este încorporată o bucată din Crucea dătătoare de viață pe care a fost răstignit Iisus. În continuare merg slujitorii altarului îmbrăcați în alb, având în frunte pe patriarh, împreună cu tot sinodul, înconjurați de corpul diplomatic și de mulțimea pelerinilor.

Ajuns în biserică, acest cortegiu măreț înconjoară de trei ori Sfântul Mormânt cântând „Învierea Ta, Hristoase, Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi, pe pământ, ne învrednicește, cu inimă curată, să Te slăvim”. Cele două capete ale șirului de slujitori se ating, înfășurându-se ca o uriașă panglică vie și simbolizând faptul că toată făptura se

rotește în jurul lui Hristos, „prin Care toate viază și se mișcă”. Parcă a început deja mărețul ospăț de nuntă al Mirelui Hristos, despre care Biserica zice: „Mire, Hristoase, Care ești mai frumos decât toți fiii oamenilor, Care ne-ai chemat la ospățul cel duhovnicesc al nunții Tale” (*Marțea cea Mare*). La a treia ocolire se cântă imnul Vecerniei: „Lumină lină a sfintei slave”. Între timp, apare un grup numeros de arabi ortodocși din Betleem, care se urcă unii pe umerii altora și, ridicându-și mâinile, se roagă cu evlavie: „Doamne, trimite-ne din cer lumina”.

După înconjurarea Baldachinului, soborul se retrage în Altarul Bisericii Învierii. Patriarhul rămâne îmbrăcat numai în stihar alb, având capul descoperit, ca simbol al îngerului Învierii cel înveșmântat în alb. Apoi este condus de către doi diaconi în fața Sfântului Mormânt, unde, sub supravegherea delegaților armeni, copti și catolici, este controlat foarte temeinic de poliția locală necreștină, pentru a nu avea asupra sa chibrituri, brichetă sau altă sursă de foc. Urmează ruperea peceților care au fost așezate pe ușa

Sfântului Mormânt în Vinerea Mare, după prohodul Domnului. Este vorba de două panglici uriașe albe, în formă de X, sigilate cu ceară de albine, care acoperă ușa de la intrare, reprezentând pecetluirea mormântului, eveniment menționat în Evanghelie.

Patriarhul spune în trei limbi: „Să ne rugăm să vină Lumina!” și, însoțit numai de un arab musulman, intră în Capela Îngerului (antecamera Sfântului Mormânt). De aici, arabul, care va fi primul martor al minunii, supraveghează cu atenție pe patriarh, care intră singur și îngenunchează în fața lespezii Mormântului lui Hristos. Acum citește anumite rugăciuni referitoare la conceptul de lumină ce biruiește întunericul, ca de pildă: „Tu, Doamne, Care Te-ai făcut Om și ai adus lumină strălucitoare neamurilor care păseau în întuneric. Tu, Care ai coborât în iad și ai umplut cerurile cu lumină, cele de pe pământ și cele de sub pământ...”. Patriarhul se roagă cu smerenie ca Domnul luminilor să trimită din înălțime raza Duhului Sfânt, care luminează și sfințește pe toți cei binecredincioși.

Miile de pelerini veniți din toată lumea așteaptă cu emoție și înfiorare să coboare Focul sacru din cer. Ei sunt pregătiți pentru a primi Lumina Sfântă în felinarele lor și în acele buchete de lumânări, alcătuite fiecare din câte 33 de bucăți, după numărul anilor pământești ai Mântuitorului. Priveliștea e măreață. De jur-împrejurul Sfântului Mormânt e lumea de pe lume, ca la un mare spectacol. Sunt înghesuiți peste tot și la toate nivelele unde se poate sta, până sus, în uriașa cupolă de deasupra. Privirile tuturor sunt ațintite spre ușa Baldachinului, într-o încordată așteptare. Clipa hotărâtoare se apropie. O tăcere tainică se așterne peste toată suflarea adunată în biserică. Dacă așteptarea devine mai lungă, mulțimea începe să exclame, neîncetat, cu frică sfântă: „Doamne, miluiește!”.

Dar iată că deodată, prin cupola cea mare a Bisericii, coboară în zig-zag, ca un fulger puternic, Lumina cea veșnică a Dumnezeu-lui Celui viu. Se formează apoi un noruleț azuriu strălucitor, asemenea unui glob de lumină, asemenea unui soare puternic ce se

sfărâmă în particule luminoase, care inundă cripta Sfântului Mormânt. Din acest noruleț dumnezeiesc, o rază subțire de foc coboară lin și intră în cripta Sfântului Mormânt. În acel moment, liniștea de moarte care domnește înăuntru este întreruptă de un foșnet lin și pătrunzător, ca și cum ar bate vântul. Și numaidecât lumina cerească albăstruie umple tot spațiul Mormântului dător de viață, după care se mișcă uimitor, cu vioiciune și cu o putere grozavă. Briza discretă se răsucesce neliniștită, transformându-se într-un fel de vârtej impetuos. Luminat de acea lumină albăstruie, care se mai liniștește oarecum, patriarhul continuă să se roage, iar vata presărată pe lespedeza Mormântului se umple deodată de rouă divină. În continuare, acea Lumină cerească se răsucesce din nou cu o viteză și o forță de nedescris și din albăstruie se transformă în alb curat, imaculat. Apoi, luând forma discului solar foarte strălucitor, se așază pe capul patriarhului, care ridică în sus mănunchiurile de lumânări ca și cum ar zice: „Doamne, Dumnezeule, aprinde-le!”. Nici nu ajunge bine

la nivelul capului și iată că într-o clipă se aprind lumânările, candela sfântă și vata ro-
urată de pe Mormânt, în timp ce tot soarele
dispare. Deodată, cripta cea întunecoasă se
transformă într-un cuptor de flăcări cerești.

Lumina s-a pogorât, minunea s-a săvâr-
șit, întunericul s-a risipit și Dumnezeu S-a
arătat nouă, precum lui Moise pe Sinai și
Apostolilor pe Tabor. Patriarhul adună cu
măinile vata aprinsă cu această Lumină
Sfântă, care are culoarea galben-verzuie, și
o așază în două cupe de aur perforate, pe
care, prin cele două ferestre mici din Capela
Îngerului, le dă diaconilor. Una este dusă la
Sfântul Altar, iar cealaltă la paraclisul patri-
arhal „Sfinții Împărați Constantin și Elena”.
În acest timp, patriarhul, plin de bucurie și
de mulțumire, iese afară din Sfântul Mor-
mânt cu cele două mănunchiuri a câte 33 de
lumânări mari aprinse și, de trei ori, adre-
sează credincioșilor chemarea solemnă: „Ve-
niți de luați lumină!”. Mulți credincioși pri-
mesc Focul sacru dăruit de Dumnezeu de la
lumânările patriarhului. În acest timp, lumi-
na stă deasupra capului său printre candel

care se aprind singure sub privirile uimite ale pelerinilor. Lumina iradiază, aleargă ca un porumbel sau ca fulgerul în jurul Baldachinului (a Ediculului), acoperindu-l uneori cu totul, de parcă ar fi luat foc. Lumina cerească zboară ca o pasăre prin Biserica Învierii, ducându-se și la Sanctuarul Golgotei și la Capela Sfintei Cruci, unde aprinde candelile. Această Lumină aprinde și lumânările din mâinile unor creștini și pelerini evlavioși, chiar dacă se află departe de Baldachin. E minunat să primești această „Lumină misterioasă albăstruie, care se mișcă singură și se schimbă”. Văzând-o zburând ici și colo, ai impresia că este ceva viu, care singur hotărăște încotro se va duce.

Cei prezenți la ceremonia Focului Sfânt văd o lumină care este aceeași cu lumina necreată, văzută de omul luminat de har. Această Lumină se manifestă sub forme diferite: ca o minunată stea strălucitoare, ca rouă, ploaie sau zăpadă strălucitoare, ca nori ori fum, ca înger sau ca porumbel, ca flăcări de foc ce nu mistuie, ca sclipiri de lumină ori fulgere, ca o lovitură de trăznet, ca o lu-

mină albastră crescând treptat în intensitate și devenind albă. Unii au văzut aprinderea minunată a candelelor și a lumânărilor. Alții au simțit cutremure și au auzit şuierat și zgomot tare. Faptul că aceleași imagini sunt asociate în mod adecvat de către martorii oculari la ritul Luminii Sfinte cu lumina care apare în Sfântul Mormânt ne pune față în față cu ceea ce este un caz uimitor al unui paralelism izbitor. Lumina și imaginile pe care credincioșii le atribuie Luminii însăși ne ridică la o vedere a lui Dumnezeu care derivă nu numai dintr-o ceremonie de la Sfântul Mormânt, ci din lumina universală a Învierii însăși.

În câteva clipe, întreaga biserică se preschimbă într-o mare de foc, căci fiecare pelerin are mănunchiul de 33 de lumânări arzând în flăcări. Uitându-te în jurul tău, înțelegeți sensul cântării pascale: „Acum toate s-au umplut de lumină, și cerul, și pământul”. Timp de trei minute, flacăra lumânărilor aprinse din Focul ceresc este imaterială și nu arde, iar credincioșii își ating fața, gura, mâinile, fruntea, pieptul și hainele, spre bi-

necuvântare, bucurie duhovnicească și tămăduire. De la patriarh iau Lumina Sfântă și armenii, coptii și catolicii și, ducându-o la altarele lor, o păstrează cu grijă un an întreg. E potrivit să menționăm aici că există cazuri emoționante ale unor evrei care au crezut în Hristos datorită Sfintei Lumini. Convertindu-se, aceștia le-au spus compatrioților lor: „Ce așteptați să vină Mesia? Mesia a venit!”.

Lumina Învierii lui Hristos nu se poate asemăna cu lumina unui fulger ce durează doar o clipă. Ea este Lumina blândă, statornică și de o profunzime inegalabilă. Lumina Învierii este de esență dumnezeiască, neexplicată de știință, ce întrece orice speculație sau interpretare materială sau științifică. Ea este „Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul care vine în lume” (In. 1, 9). Ea izvorăște din trupul preamărit al lui Hristos, Care a răspândit la înviere „Lumina din Lumină”, întinzându-se în urma timpului, ca să acopere păcatul lui Adam, dar și înaintea timpului, pentru a lumina pe ultimul născut, înainte de a doua Sa venire în pute-

re și slavă. Lumina care vine în fiecare an la Mormântul Domnului din Ierusalim este aceeași cu cea din prima zi a creației, din rugul aprins văzut de Moise, din stâlpul de foc ce călăuzea poporul ales prin pustie. Ea este aceeași energie divină necreată de pe Tabor, din noaptea Învierii, de pe drumul Damascului și din atâtea alte nenumărate manifestări ale puterii și lucrării Preasfintei Treimi, de-a lungul istoriei omenirii.

Lumina care apare la Sfântul Mormânt din Ierusalim, aprinsă supranatural, este aceeași cu lumina din mormântul lui Hristos, amintită în relatările scripturistice ale Învierii (Mt. 28, 1-7; Mc. 16, 1-8; Lc. 24, 1-12; In. 20, 1-8). Deci, Lumina Sfântă este aceeași cu cea pe care au văzut-o Apostolii Petru și Ioan când au alergat la mormânt, căci zic Sfântul Grigorie de Nyssa și Sfântul Ioan Damaschin că mormântul era plin de lumină, deși încă era noapte. Așa s-au putut vedea în el giulgiurile. În secolul al VII-lea, episcopul Sofronie al Ierusalimului scria despre Lumina Învierii lui Hristos, care strălucea din mormânt și care umplea

toate de bucurie. Dacă imnografia pascală a Bisericii Ortodoxe se referă în mod repetat la biruința lui Hristos asupra morții și la locul îngropării Sale în imagini de lumină, nu mai putem refuza, ca pe o ciudățenie întâmplătoare, ceremonia Luminii Sfinte, care are loc la Mormântul Domnului cu prilejul celebrării Învierii Lui.

Atunci când această Lumină divină apare, atmosfera se umple de o slavă supraomenească, pe care limba cea de carne nu este în stare să o descrie. Concomitent cu venirea Focului sacru se aud dangăte de clopote, sunete de clopoțel, iar credincioșii care se apropie de flăcările dumnezeiești își manifestă emoțiile prin hohote de plâns, strigăte de uimire, aclamații, urale, fluierături, ropot de aplauze și nesfârșită bucurie tainică. Toți simt – așa cum spunea Sfântul Serafim de Sarov – că „Dumnezeu este un Foc ce încălzește și aprinde inimile”. Tinerii din Betleem sunt foarte exuberanți și, urmând tradiția strămoșească, se ridică iarăși unii pe umerii celorlalți în formă de piramidă, psalmodiind ca un cor impresionant: „Hristos este al nos-

tru. S-a născut în orașul nostru”. Dar totul durează doar câteva clipe; e numai o arvună, și nu bucuria deplină. De aceea, în noaptea Învierii, Biserica va exprima acest adevăr cu dorire aprinsă spunând: „O, Paștile cele mari și preasfințite, Hristoase!... Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Tale”.

Patriarhul este condus apoi de către doi diaconi în fața Sfântului Altar, unde rostește o scurtă rugăciune de mulțumire Mântuitorului Hristos și câteva cuvinte de întărire în credința ortodoxă, bineștiind că o credință solidă ca o stâncă de granit este cel mai sigur reazem în lupta vieții. Acum, cei mai tineri se sârguiesc să transmită cu grabire darul divin celor din curtea pavată a mării Bazilici și celor de pe terase. Toți au așteptat cu dor acest dumnezeiesc ospăț și se mângâie să țină în mână și să privească măcar câteva minute flacăra venită din cerul Preasfintei Treimi, Lumina supranaturală, nefăcută de mâini omenești. În interiorul Bazilicii, călugării și oamenii de ordine încearcă să stingă cât mai repede mulțimea lumânărilor pen-

tru prevenirea unor nenorociri. Încetul cu încetul, entuziasmul se potolește, dar lumea este fericită că încă o dată s-a învrednicit să primească Lumina Sfântă. În jurul Sfântului Mormânt, ecourile bucuriei pascale ale mulțimilor se vor împleti până târziu cu dangă-tul clopotelor.

Sfânta Lumină, care vine la Mormântul Domnului, atât în chip material, cât și duhovnicesc, demonstrează, an de an, care este credința cea adevărată. Apariția acestei Lumini cerești dovedește tuturor, cât se poate de clar, că una singură este Biserica pe care „porțile iadului nu o vor birui” (Mt. 16, 18). Miracolul ceresc al Focului pascal are loc numai când Biserica Ortodoxă săvârșește slujba îndătinată în Biserica și în Cripta (Ediculul) Sfântului Mormânt. De-a lungul veacurilor, când Locurile Sfinte se aflau sub diferite ocupații străine, creștinii ortodocși erau persecutați. Ba mai dureros, s-a întâmplat uneori să i se interzică patriarhului ortodox a intra în Mormântul Domnului și a chema Lumina cerească. Ori de câte ori au încercat să o ceară cei de alte credințe au dat

greș, și glasul lor n-a fost ascultat, cum rezultă din următoarea întâmplare.

În urmă cu câteva secole, când Ierusalimul era sub ocupație musulmană, nu li s-a permis creștinilor ortodocși să slujească la Sfântul Mormânt de Sărbătoarea Paștilor, dacă nu plătesc o sumă mare de galbeni de aur. Banii au fost plătiți de către Biserica Armeană, care era mai înstărită decât Patriarhia Ortodoxă, aceasta din urmă având întotdeauna parte de umilință, suferință și sărăcie, asemenea lui Hristos. Dar Focul ceresc n-a coborât la armenii care se aflau înăuntru și se rugaseră îndelung. În zorii zilei de Duminică, un fulger din cer a crăpat coloana de marmură și în vârful ei a coborât Sfânta Lumină, după care a aprins lumânarea patriarhului. Șeful gărzii musulmane, văzând minunea, a exclamat: „Cred în Hristos!”. El a fost omorât pe loc și moaștele lui se pot vedea și astăzi în biserica Sfântului Iacob. Această întâmplare este scrisă pe o lespede de piatră, în limba armeană. Coloana despăcată, străbătută de fiorul Luminii, poate fi văzută în partea stângă a Porții de intrare

în marea Bazilică. Pelerinii se opresc în fața ei, o venerază și sărută fisura ce poartă urmele Focului dumnezeiesc. În urma acestei întâmplări minunate, au înțeles toți că Lumina vine și se transmite prin Biserica cea „una, sfântă, sobornicească și apostolească”. Aceasta este Ortodoxia, care păstrează Lumina și umple sufletele credincioșilor de Lumină, fiindcă Ortodoxia este LUMINA. Ea este Hristosul Care viețuiește mai departe pe pământ, spunându-ne și astăzi: „Eu sunt Lumina lumii” (In. 8, 12).

Mărturisesc, cu bucurie și recunoștință, că și eu am avut privilegiul să văd cu ochii mei și să pipăi cu mâinile mele „Lumina cea adevărată”. Aceasta s-a petrecut la Paștile anului 1990, când, în calitate de Superior al Așezământului Românesc din Ierusalim, am slujit în soborul praznical condus de către Patriarhul Diodoros I. Atunci, fascinat de prezența cerească, m-am închinat cu fața la pământ și L-am slăvit pe Domnul Cel Înviat din morți, pentru că ne învrednicește pe noi, creștinii, să ne împărtășim din supranatural. Atunci, prin simțurile mele, m-am bucurat

de un adevărat miracol care sporește credința noastră puțină și consolidează temelia zidirii noastre duhovnicești. Acest eveniment pascal aduce o negrăită liniște și paradisul în sufletele oamenilor „străini și călători” (Evr. 11, 13) prin această vale de plângeri. Vorbind despre ceremonia Focului sacru, Sfântul Ioan Iacob († 1960), sihastrul român din pustia Iordanului, spunea: „În ființa fiecăruia se produce o schimbare neobișnuită, pe care nu ar putea-o simți omul în nicio împrejurare a vieții. Oamenii ajung nevinovați ca pruncii, fiind plini de Lumina dumnezeiască și simțindu-se ca în ceruri”.

Despre arătarea Luminii Sfinte la Mormântul Domnului avem mărturii încă din primele secole. De la istoricul bisericesc Eusebiu aflăm despre aprinderea minunată a candelii pascale, în timpul păstoririi episcopului Narcis al Ierusalimului, la sfârșitul secolului al II-lea. Pelerina Egheria, care a fost prezentă la sărbătoarea Paștelui în anul 384, descrie un serviciu divin în care lumina se aduce afară din Sfântul Mormânt. În anul 870, călugărul occidental Bernard vorbește

despre venirea unui înger care aprinde candelile ce atârnă deasupra Mormântului. La începutul secolului al X-lea, Arethas, mitropolitul Cezareei Capadociei, arată că aprinderea luminii, însoțită de fulger strălucitor, are o istorie continuă. Monahul rus Daniil, care a vizitat Țara Sfântă în 1106–1107, afirmă că „un nor mic, venind dinspre răsărit, s-a oprit dintr-o dată deasupra cupolei deschise a bisericii și o ploaie torențială de lumină a căzut peste Sfântul Mormânt”.

Lumina Sfântă din Ierusalim este raza slavei lui Hristos ce străluminează peste cei adunați la ospățul de taină al Învierii Sale. Despre ea vorbea, în veacul al IV-lea, Sfântul Grigorie Teologul, zicând: „Lumina Sâmbetei celei Mari este Lumină înaintemer-gătoare a Luminii Învierii și a bucuriei celei veșnice”. Într-un text din secolul al XII-lea există o expresie deosebită: „Lumina nouă cerească în Sfânta Sâmbătă Mare s-a aprins în candela de deasupra Mormântului divin și dătător de viață”. Această Lumină veșnică, izvorâtă acum două milenii din întunecimea mormântului, va rămâne, prin revenirea în

fiecare an, de-a lungul veacurilor, mărturia și dovada incontestabilă a divinității lui Iisus și a realității Învierii Sale. Prin vederea și atingerea acestei Lumini e satisfăcută oarecum dorința nestăvilită a omului de a se întâlni cu Absolutul dumnezeiesc. De aceea, tot Sfântul Ioan Iacob grăiește:

*„Să amuțească bârfitorii
Și cei cu duhul răzvrătit,
Văzând lumina cea de taină
A «Veșnicului Răsărit».*

*Să se apropie cu râvnă
Acum tot omul muritor
Și să primească luminare
Din al credinței Sfânt Izvor!”.*

Fiind prezenți la „Ceremonia Focului sacru” sau auzind, pur și simplu, vorbindu-se de această minune dumnezeiască, ne pătrundem de adevărul că suntem „fii ai Luminii” (In. 12, 36). Tocmai de aceea, în cursul istoriei, atâția părinți ai pustiei și trăitori ai credinței, prin purificare de patimi, isihie și

rugăciune stăruitoare, s-au ridicat până la comuniunea intimă cu divinul și la vederea luminii celei negrăite. Sfântul Grigorie de Nyssa arată posibilitatea acestei experiențe mistice, afirmând: „Apropiindu-se de lumină, sufletul se preface în lumină”. Această lumină, pe care atâția sfinți au văzut-o în timpul rugăciunii, nu este o lumină simbolică a inteligenței, nici o lumină a simțurilor, fizică și creată. Ea este – după expresia episcopului Kallistos Ware de la Oxford – „Lumina dumnezeiască necreată a lui Dumnezeu Tatăl, care a strălucit prin Hristos în momentul Schimbării Sale la Față pe Muntele Tabor și care va lumina întreaga lume la a doua Sa venire, în Ziua de Apoi”.

Aceasta este Lumina Preasfintei Treimi, care s-a arătat la Învierea lui Hristos și revine în fiecare an la Mormântul Său din Ierusalim, unde unii creștini pot s-o vadă ca pe un fulger, alții ca pe flăcările din sobă, alții ca pe o stea luminoasă ce coboară spre Sfântul Baldachin. Eu nu pot să uit niciodată cum mă atingeă răsuflarea ei ușoară, cum mă răcorea briza serafică, nevăzută a Lumi-

nii, care, fără îndoială, este dovadă peremporie a realităților cerești supranaturale. La această arătare iubitoare a lui Dumnezeu, datori suntem să răspundem cu recunoștință iubitoare. Aceasta o putem face „umblând ca fii ai luminii” (cf. Efes. 5, 8), adică străduindu-ne ca lumina harului și a adevărului să ne umple potirul sufletului. Luminați de Lumina lui Hristos, noi vom găsi sensul plenar al vieții, iar existența noastră va fi o mărturie despre „Lumina cea adevărată” (In. 1, 9), despre Hristos Domnul, Biruitorul morții, Care ne spune tuturor: „Cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (In. 8, 12).

II.

ÎNCĂLȚĂȘUL SFÂNTULUI MORMÂNT AL LUI HRISTOS

Condacul 1

Acum, noi, nevrednicii, stând cu evlavie înaintea cinstitului și de viață primitorului Mormânt al Domnului, împreună cu Îngerii aducem dumnezeiești cântări, pentru ca cel care are sfințenie neasemănată să ne sfințească și pe noi care cădem înaintea lui și cu credință cântăm: Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Icosul 1

Ingerii nevăzut pururea cu frică înconjoară Mormântul preafelicit al lui Hristos, și, pe acesta văzându-l ca pe un tron mi-

nunat și ca pe un izvor de lumină, se minunează și stau cântând către el acestea:

Bucură-te, Mormânt prealuminat al lui Hristos;

Bucură-te, pierderea dușmanului celui înțeleghător;

Bucură-te, singura înflorire a tot pământul;

Bucură-te, podoaba tuturor dreptcredincioșilor;

Bucură-te, masă care ții pe Hristos ca pe o jertfă;

Bucură-te, cel care crești mugurul iertării pentru cei credincioși;

Bucură-te, că te afli în mijlocul lumii;

Bucură-te, că ești mai presus în mărire decât cerul;

Bucură-te, ținătorul vieții nemuritoare;

Bucură-te, dătătorul izvorului nestricăciunii;

Bucură-te, cel în care a fost Ziditorul;

Bucură-te, cel prin care zidirea s-a luminat;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 2-lea

Văzând odrasla din Arimateea că este necunoscută soarta de neînălăturat a morții, în grădină și-a făcut pentru sine mormânt, dar văzându-Te mort pe cruce, Doamne, cu cinste, în acest mormânt s-a sânguit a Te îngropa, strigând Ție cu dragoste: Aliluia!

Icosul al 2-lea

Cu cuviință dumnezeiască a înțeles Iosif Escel cu bun chip lucrul cel mare al răstignirii. Pentru aceasta și de Pilat apropiindu-se, a zis: „Dă-mi mie preacurat trupul Domnului”, și când l-a luat și l-a pus în Mormântul cel nou, a strigat către Mormânt așa:

Bucură-te, sfârșitul patimilor Mântuitorului;

Bucură-te, cântare de bucurie a credincioșilor;

Bucură-te, lucrător al nesticăciunii oamenilor;

Bucură-te, apărător împotriva răzvrătirii dușmanilor;

Bucură-te, cer pământesc, care închipuiești tronul lui Dumnezeu;

Bucură-te, că ești izvor din care curge viața;

Bucură-te, că te-ai făcut lui Hristos dumnezeiască sălășluire;

Bucură-te, zidire din nou a Sionului de Sus;

Bucură-te, chemare sigură a credincioșilor;

Bucură-te, vas plin de cuvântare de Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce dezlegi toată îndoiala;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 3-lea

Hosif, fiind cuprins de puterea Ta cea dumnezeiască, a lepădat frica iudeilor și, pogorând trupul Tău de pe cruce împreună cu Nicodim, cu smirnă și aloe l-au uns, apoi cu cinste Te-au înmormântat, cântând cu dragoste: Aliluia!

Icosul al 3-lea

Având Fecioara în suflet sabia întristării după cum i s-a proorocit, lângă Mormântul Fiului aflându-se, cu tânguire plân-

gea și pe acesta udându-l cu lacrimi, striga acestea:

Bucură-te, prin care a venit bucuria;

Bucură-te, prin care stricăciunea s-a stins;

Bucură-te, temelie și întărire a celor binecredincioși;

Bucură-te, căderea și zdrobirea celor răucredincioși;

Bucură-te, Mormânt preafericit al Fiului Meu, Hristos Dumnezeu;

Bucură-te, cămară preaplăcută a Mirelui Celui înțeleghător;

Bucură-te, că ai ținut pe Cel Ce ține toate;

Bucură-te, că n-ai stăpânit pe Cel Ce rânduiește toate;

Bucură-te, stea care arăți soarele;

Bucură-te, luminător care luminezi lumea;

Bucură-te, vas al focului celui neapropiat;

Bucură-te, cămara luminii celei neînserate;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 4-lea

Vifor de întristare având femeile mironosițe, n-au voit să se depărteze de Mormânt, că în el se ascundea bucuria.

De aceea se sârguiau să se tânguiască toată noaptea cu Maica lui Iisus Hristos și, ca după lege să petreacă sâmbăta, s-au întors, strigând: Aliluia!

Icosul al 4-lea

Auzitu-Te-au pe Tine, vrăjmașii Tăi, Hristoase, zicând mai înainte către ei că vei învia din morți și, mergând la Pilat, au cerut să fie pecetluit Mormântul Tău și cu strajă să fie păzit, dar noi, stând lângă acesta, strigăm cu dragoste:

Bucură-te, cel ce ești cel mai mare loc de închinare;

Bucură-te, cel ce izvorăști râuri de minuni;

Bucură-te, întărirea celor ce se clatină;

Bucură-te, tron nemișcat al Bisericii;

Bucură-te, stăpânirea dumnezeirii care a strălucit sub pământ;

Bucură-te, plinirea sfințeniei care sfințește tot pământul;

Bucură-te, cel ce întărești pe sfinții cei ostentori;

Bucură-te, cel ce ușurezi pe credincioșii cei împovărați;

Bucură-te, prin care iudeii au fost aruncați afară;

Bucură-te, prin care neamurile au devenit moștenitoare;

Bucură-te, învingerea și amărăciunea iadului;

Bucură-te, mântuirea tuturor oamenilor;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 5-lea

Luptători cu Dumnezeu arătându-se cu epizmă, iudeii s-au făcut ucigători de Hristos și pentru aceasta pecetluind Mormântul, cu pază împrejur Te-au păzit ca pe un mort și Te-au hulit ca pe un înșelător, îndelung-Răbdătorule, neînțelegând a cânta Ție: Aliluia!

Icosul al 5-lea

Văzând păzitorii lumină negrăită din cer strălucind din Mormântul Domnului și văzând piatra răsturnată din cauza cutremurului, s-au cutremurat și s-au înfricoșat, ca morții făcându-se, iar sutașul a zis:

Bucură-te, mărirea celor mântuiți;
Bucură-te, nădejdea celor deznădăjduiți;
Bucură-te, întărirea poporului creștin;
Bucură-te, dăruirea cea nedeșertată a să-
racilor;
Bucură-te, că s-a sălășluit în tine Dumne-
zeirea;
Bucură-te, că s-a împodobit în tine teme-
lia Sionului;
Bucură-te, cel ce speli toată necurăția din
suflete;
Bucură-te, cel ce slăbești toate săgețile
vrăjmașului;
Bucură-te, prin care s-a dezlegat osândirea;
Bucură-te, prin care s-a arătat Învierea;
Bucură-te, prin care credincioșii se ade-
veresc;
Bucură-te, prin care cei răucredincioși se
osândesc;
Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 6-lea

Făcându-se propovăduitori, cei ce pă-
zeau Mormântul în Sfânta Cetate s-au
întors, cu putere mare vestind tuturor iudei-

lor minunile pe care le-au văzut în Mormântul strălucitor, iar aceștia, din pizmă, din nou au cugetat cele deșarte și n-au înțeleș să cânte: Aliluia!

Icosul al 6-lea

Strălucind în Mormânt lumină de bucurie, ai alungat întunericul întristării, că înviind a treia zi, Mântuitorule a toate, de pe pământ ai ridicat lacrima, iar noi, luminați fiind de Mormântul Tău, strigăm așa:

Bucură-te, bucuria neamului omenesc;

Bucură-te, zdrobirea capului diavolesc;

Bucură-te, a celor bolnavi tămăduire care duci la mântuire;

Bucură-te, a sufletelor celor din iad izbăvire;

Bucură-te, că prin tine ne-am îmbrăcat, dezgoliți fiind prin Adam;

Bucură-te, că prin tine cei morți prin sata-na ne-am făcut nestricăcioși;

Bucură-te, cel care închipuiești chitul lui Ioná;

Bucură-te, prin care groapa lui Iosif luminat se veselește;

Bucură-te, că îndrepti glezna celor șchiopi;

Bucură-te, cel ce dăruiești îndestulare
lipsiților;

Bucură-te, cel ce umpli cu bună mireas-
mă pe cei credincioși;

Bucură-te, cel ce înviezi pe cei necredin-
cioși la credință;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 7-lea

In zadar poporul iudeilor a cugetat să
tăgăduiască Învierea lui Hristos, că,
deși au dat bani din destul ostașilor, Lon-
ghin sutașul cu putere a vestit aceasta, stri-
gând fără de frică: Aliluia!

Icosul al 7-lea

Har nou a arătat Hristos, înviind din Mor-
mânt, celor care, luminați de El, așteaptă
învierea din morți, viața veacului ce va să fie
și lumina cea neapusă, pe al Cărui Mormânt
văzându-l, cu dragoste cântăm așa:

Bucură-te, ridicarea celor căzuți;

Bucură-te, iertarea celor greșiți;

Bucură-te, cel ce izvorăști tuturor bună-

credință;

Bucură-te, cel ce risipești a neamurilor
rătăcire;

Bucură-te, că prin tine ne umplem de toa-
te bunătățile;

Bucură-te, că din izvoarele tale ne adă-
păm cu desfătare;

Bucură-te, prin care cinstita spălare se în-
chipuiește;

Bucură-te, prin care izvorăsc râurile ha-
rului;

Bucură-te, în care a fost îngropat Cel ne-
muritor;

Bucură-te, prin care moartea s-a îndepărtat;

Bucură-te, prin care se luminează zidirea;

Bucură-te, prin care Se slăvește Izbăvitorul;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 8-lea

Foarte de dimineață venind mironosițe-
le, văzând minune străină, s-au mirat,
că piatra de pe ușa Mormântului fiind foarte
mare, de înfricoșătorul cutremur s-a prăvă-
lit, iar un înger pe aceasta stătea, strigându-
le așa: Aliluia!

Icosul al 8-lea

Cu totul fiind izvor de bucurie și veselie, ai zis mironosițelor „Bucurați-vă”, iar ele, ținând preacuratele Tale picioare, cu cinste și cu lacrimi le-au sărutat și cu dragoste către Mormânt ziceau:

Bucură-te, mângâierea celor întristați;

Bucură-te, a celor neputincioși întărire;

Bucură-te, propovăduirea Apostolilor în toată lumea;

Bucură-te, luminarea și întărirea scriitorilor;

Bucură-te, cel care adeverești Învierea lui Hristos;

Bucură-te, că îndreptezi căderea lui Adam;

Bucură-te, al credincioșilor dulce povățuitor;

Bucură-te, prin care credincioșii se înalță;

Bucură-te, prin care și morții se ridică;

Bucură-te, prin care vrăjmașii lui Hristos suspină;

Bucură-te, bucuria celor cerești și pământești;

Bucură-te, blestemul neamului diavolesc;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 9-lea

Toate cetele îngerilor văzându-Te pe Tine, Mântuitorule, dormind în Mormânt și a treia zi înviind cu dumnezeiască cuviință și dăruind oamenilor raiul în locul iadului, au cântat strigând: Aliluia!

Icosul al 9-lea

Femeile mironosițe, auzind graiurile îngerilor care ședeau în Mormânt zicând că ai înviat, Mântuitorule, toate s-au umplut de bucurie și cu dragoste ziceau acestea:

Bucură-te, lauda teologiei;

Bucură-te, bogăția Sionului celui sfânt;

Bucură-te, minunea îngerilor mult lăudată;

Bucură-te, rana demonilor nevindecată;

Bucură-te, trâmbița care arăți tăria bunei credințe;

Bucură-te, mare care îneci mulțimea relei necunoștințe;

Bucură-te, cel pe care mulțimea îngerilor te înconjoară;

Bucură-te, cel la care mulțimea oamenilor se închină;

Bucură-te, prin care cel căzut se ridică;
Bucură-te, cel în care Agar s-a tulburat;
Bucură-te, izbăvitorul relelor patimi;
Bucură-te, dătătorul dumnezeieștilor daruri;
Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiască neamul omenesc din iad, Mântuitorul a coborât cu sufletul la acesta. Iar cele dedesubt s-au umplut de lumină și de strălucirea Dumnezeirii Sale și, fiind izbăviți toți, cu profeții și cu dreptii au cântat strigând: Aliluia!

Icosul al 10-lea

Ioan și Petru au alergat la Mormânt de dimineață încă întuneric fiind și, prin dumnezeiasca lumină văzând giulgiurile și mahrama zăcând înăuntru, s-au umplut de bucurie mare, zicând:

Bucură-te, cel ce înfierbânți inimile cele răcite;

Bucură-te, cel ce îndrepti căile cele rătăcite;

Bucură-te, prin care ne umplem de dum-

nezeiasca lumină;

Bucură-te, cel ce pecetea bunei credințe
minunat ai arătat-o;

Bucură-te, oglinda cerească ce strălucește
lumina cea dumnezeiască;

Bucură-te, cel ce luminezi cugetele celor
întunecați;

Bucură-te, cunoaștere care dăruiești înțe-
legere începătoriilor dumnezeiești;

Bucură-te, cel ce adăpi inimile celor în-
setați;

Bucură-te, prin care toate s-au înnoit;

Bucură-te, prin care închipuirile s-au în-
lăturat;

Bucură-te, prin care înțelepciunea ome-
nească s-a rușinat;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 11-lea

Laudă de închinare adâncă, de dimi-
neață rugându-ne Ție, Mântuitorule,
aducem în loc de miruri și, închinându-ne
cu frică Mormântului purtător de viață, Îm-
părate Sfinte, pe care l-ai arătat nouă izvor
de haruri, Îți strigăm Ție: Aliluia!

Icosul al 11-lea

Fămpărăteasa Elena, văzând cu bucurie Mormântul Tău cel purtător de lumină, mai presus de soare, Mântuitorule, răsărind din pământ, Te lauda, strigând către Mormânt acestea:

Bucură-te, nădejdea și bucuria credincioșilor;
Bucură-te, lumina sufletului și a minții mele;
Bucură-te, lauda dreptcredincioșilor împărați;

Bucură-te, cununa prea sfinților patriarhi;
Bucură-te, că te propovăduiesc arhieriei;
Bucură-te, că pe tine te slăvesc cu evlavie preoții;

Bucură-te, al monahilor canon și chip al faptei bune;

Bucură-te, acoperământ și scăpare a celor ce vin la tine;

Bucură-te, îngrădirea binecredincioșilor ostași;

Bucură-te, că prin tine dreptcredincioșii biruiesc pe vrăjmași;

Bucură-te, mormântul viței celei înțeleghătoare;

Bucură-te, mlădița acesteia mult roditoare;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 12-lea

Bucurându-se de aflarea ta, o, preacinstite Mormânt, împărăteasa Elena, a zidit împrejurul tău mare și preafrumoasă Biserică, iar noi, credincioșii, totdeauna cu evlavie înconjurându-te, Celui Ce S-a îngropat în tine, cu credință Îi cântăm: Aliluia!

Icosul al 12-lea

Cântând cu bucurie, te laudăm cu dragoste, o, Mormântule dătător de lumină al lui Hristos, că peste tot neîncăput, Domnul Dumnezeu și Om, în tine fiind îngropat trei zile, te-a sfințit, te-a preamărit și pe toți i-a învățat să strige cu credință către tine așa:

Bucură-te, sfârșitul voinței celei negrăite;

Bucură-te, cornul nebiruit al credincioșilor;

Bucură-te, al Cuvântului lui Dumnezeu mai înainte propovăduitor;

Bucură-te, a dascălilor celor iscușiți catehizare;

Bucură-te, că Cel Ce este necuprins într-o tine a încăput;

Bucură-te, că a treia zi dintru tine, cu slavă

a înviat;

Bucură-te, cel ce reverși râurile dumnezeieștii credințe;

Bucură-te, că de popoare ești laudat;

Bucură-te, că de preoți cu multă credință ești cântat;

Bucură-te, că pentru cei credincioși gura iadului ai încuiat;

Bucură-te, că acestora cântare nouă le-ai făcut;

Bucură-te, Sfânt Mormânt de trei ori fericit!

Condacul al 13-lea

Q, Cuvântule al lui Dumnezeu, necuprins în firea întreagă, dătător de viață, și Ziditorule a toată făptura, cum ai încăput în Mormânt? Primește, deci, acum, Milostive, aceste rugăciuni ale noastre, ale păcătoșilor, și mântuiește de durerile cele sufletești și trupești și de chinurile cele veșnice pe toți cei ce-Ți strigă Ție: Aliluia!

(de trei ori)

Apoi se zice iarăși Icosul 1 și Condacul 1.

RUGĂCIUNE

Stând lângă Mormântul Tău gol și deviață-dătător, Îți mulțumesc Ție, Fiul lui Dumnezeu, că pentru mine Te-ai făcut om, ai pățimit, ai murit și ai zăcut în mormânt ca un muritor. Dar a treia zi ai înviat, ca un Biruitor, și pentru aceasta Ți s-a dat toată puterea în cer și pe pământ. Mă închin Ție, Mântuitorul meu, că ai înfrânt tirania morții, ca eu să pot învia în slavă. Te laud pe tine, Hristoase al meu, că ai nimicit lanțurile ce mă țineau în robia diavolului și a păcatului, ca eu să pot fi liber. Tu, Care ești Stăpân peste iad și peste moarte, ajută-mă să umblu întru înnoirea vieții, pentru ca atunci când voi părăsi mormântul meu, să vin la Tine, Doamne, și să locuiesc împreună cu Tine în Împărăția învierii. Amin.

Lumina Învierii, acea lumină care se revarsă, de două milenii, din Mormântul strălucitor este una și aceeași cu însăși Lumina lumii, cu Hristos Mântuitorul și cu harul plin de lumină. Da, aceasta este energia harică necreată și luminoasă care-l transformă pe isihast, care face din sfinți „hristoși” în Hristos, care ne îndumnezeiește și face să locuim înăuntrul nostru, într-un mod netrupesc, Hristos, Cel Care a locuit trupeste în Născătoarea de Dumnezeu.

(Autorul)

